

REPUBLIKA

Rok XII

ŁÓDŹ, ŚRODA, 13-GO LUTEGO 1935 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 43

Polscy hitlerowcy -- bandytami

Członkowie partji narodowo-socialistycznej z pod znaku „Błyskawicy” dokonali napadu rabunkowego na kasę stacji kolejowej na Śląsku. — Celem napadu było zdobycie funduszy na organizację stronnictwa. — 8 osób zostało aresztowanych

Rybnik, 12 lutego.

Katowicki korespondent „Republiki” donosi: Dochodzenie policyjne prowadzone w sprawie sensacyjnego napadu, dokonanego w dniu 31 stycznia r. b. na kasę stacji w Gierałtowicach doprowadziło do zatrzymania kilkunastu osób. Sędzia wyrok w Rybniku zawiesił areszt w stosunku do 8 podejrzanych, którzy przyznali się do organizowania napadu i postępowania w nim udziału.

Mozolne dochodzenie doprowadziło do odnalezienia broni, użytej przy napadzie, a mianowicie dwóch pistoletów parabellum kaliber 0,9 oraz rewolweru FN kaliber 6,5.

Rewolwery znaleziono jeszcze nabite. W parabellum był pełny magazyn z 8 nabojami. W drugim parabellum, z którego został zastrzelony ś.p. posterunkowy Jan Pawlas znajdowało się w magazynie 5 naboji. Trzeci rewolwer był nabity czterema kulami.

Broń tę znaleziono ukrytą u jednego z mieszkańców Przyszowic, który aresztowany został 7 bm.

Sledztwo oraz zeznania świadków i podejrzanych wykazały, że sprawa napadu była ułożona i przygotowana przez członków rozwiązanej w ub. roku narodowo-socialistycznej partji robotniczej spod znaku „Błyskawicy”, na czele której stał Józef Graffa, urzędnik prywatny. Partja ta w październiku ub. roku przekształciła się w narodowo-społecz-

na partję radykalną, grupującą się około czasopisma „Nowa Polska” i osoby Graffa jako jej duchowego wodza.

Celem napadu było zdobycie funduszy pieniężnych na rozwinięcie dalszej akcji organizacyjnej tej partji. Dalsze dochodzenie, celem ujęcia pozostałych współwinnych napadu, w toku. Bliższe szczegóły oraz nazwiska osób, w napadzie ten włączonych, ze względu na dobro sledztwa trzymane są narazie w tajemnicy.

Zbrojna demonstracja Włoch wobec Abisynji

Włochy żądają od Abisynji 30 milionów lirów odszkodowania i oddania holdu włoskiemu sztandarowi. — Poseł włoski rokuje z cesarzem Etjopów w Addis-Abebie. — Włochy zmuszą Abisynję do wypełnienia swych żądań

Rzym, 12 lutego.

Dotychczas nie otrzymano tu żadnych wiadomości o wysłaniu do Afryki zmobilizowanych dywizyj. Wiadomo natomiast, że już od dłuższego czasu wysyłano do Somali i Erytrei poważne transporty materiałów wojennych, furazów i sprzętu technicznego oraz formacje techniczne, które w dużym stopniu wzmocnią pozycję polityczną i wojskową Włoch na pograniczu abisyńskim. Możliwym ciągiem akcji podjętej w lutym roku i mającej na celu rozwinięcie walki w Addis-Abebie, akcja ta wzmocniła stanowisko Włoch, które dążą do bezpo-

średniego załatwienia sporu z Abisynją, składając bezpośrednio rokowania do procedury Ligi Narodów. W kołach dyplomatycznych i prasowych wyrażają przypuszczenie, że jeżeli rząd abisyński nie wykona ostatnich żądań, Włochy wpłynęłyby bardziej skłonny do podjęcia akcji, która mogłaby doprowadzić do powstania nie doszło, wzmocnienie pogotowia wojennego w Somali i Erytrei zapłaciłoby posiadłościom włoskim lepszy niż dotychczas stan bezpieczeństwa na pograniczu Etjopji.

Paryż, 12 lutego.

(PAT) Korespondent Havasa donosi z Rzymu: W tutejszych kołach wyjaśniają, iż w związku z ostatnim incydentem w Addis-Abebie, rząd włoski nie ma zamiaru formułować pod adresem rządu abisyńskiego żadnych nowych żądań, zadawać jedynie poparcie swego poprzedniego wystąpienia, które ambasador włoski poczynił w Addis-Abebie w pierwszym incydencie w Ualual w dniu 5 grudnia. Wszelkie informacje co do tekstu nowego wystąpienia Włoch w Addis-Abebie w tutejszych kołach politycznych uważane są jako wymysł fan-

nia przez rząd włoski ultimatum do Abisynji, to pogłoski te są oficjalnie demontowane.

Według informacji włoskich kół urzędowych zmobilizowane dywizje włoskie zostaną wysłane do Abisynji o ile wypadki, związane z koncentracją oddziałów abisyńskich przybiorą charakter niebezpieczny. Z drugiej strony w kołach rzymskich obiegają pogłoski niesprawdzone, iż dywizje te zostaną oddane pod dowództwo gen. Graziani znanego ze swej działalności na terenie kolonialnym.

Należy podkreślić, iż wiadomości o wysyłce materiałów wojennych do Erytrei i Somali nie zostały zdementowane.

Berlin, 12 lutego.

(PAT) Groźba konfliktu zbrojnego między Włochami i Abisynją wywołała w kołach tutejszych wielkie poruszenie. Prasa niemiecka przepelniona jest dziś

alarmującymi wiadomościami o możliwościach dalszych powikłań. Część dzienników wyraża przypuszczenie, że Włochy mobilizując dwie dywizje usiłują narazić wywrzeć nacisk na Abisynję celem zmuszenia jej do rokowań o regulację granic.

Berlin, 12 lutego.

(PAT) Z Rzymu donoszą, że dziś o godz. 16-ej odbyło się w Palazzo Venezia zebranie naczelnej rady obrony kraju, w którym wziął udział następca tronu, będący od niedawna członkiem rady. Na czwartek zwołano wielką radę partji faszystowskiej.

W kołach politycznych Rzymu zwracają uwagę, że poseł abisyński, który dziś popołudniu konferował przez kilka godzin w pałacu Chigi, nie był przyjęty przez Mussoliniego ani Suvichia. Główny ciężar rokowań tkwi w rozmowach, prowadzonych przez posła włoskiego w Addis-Abeba.

Według doniesień korespondentów niemieckich, poseł włoski wręczył rządowi Abisynji notę, zawierającą żądanie definitywnego wykreślenia granic na terytoriach spornych oraz gwarancji rządu abisyńskiego co do kontroli nad szczytami koczowniczymi. Poza tem Włochy domagają się mają satysfakcji oraz odszkodowania w wysokości 30 milionów lirów. Żądania włoskie mają być utrzymane w tonie stanowczym, nie mają jednak charakteru ultimatum.

Londyn, 12 lutego.

(PAT) Agencja Reutera donosi z Rzymu: Włochy zwróciły się do Abisynji z żądaniem zapłaty odszkodowania i oddania holdu włoskiemu sztandarowi w sprawie incydentu pod Ai-Dub. Wprowadzenie żądań te nie mają charakteru ultimatum ale niewątpliwie założono ze strony włoskiej wobec rządu Abisynji bardzo ostry protest.

Europa w okowach mrozów i śniegów

Wielkie śnieżycy w Hiszpanji. — 30 stopniowy mróz na Węgrzech. — Silne mrozy w Jugosławji

Madryt, 12 lutego.

(PAT) Wielkie śnieżycy odcięły komunikację z 200 blisko gminami prowincji Santander (Hiszpanja północna). Pięć plugów odśnieżnych uległo wykołaceniu przy usiłowaniu oczyszczenia torów kolejowych pod Alar del Rey.

Białogrod, 12 lutego.

(PAT) Fala mrozów ogarnęła Jugosławję. W szeregu miejsc zanotowano temperaturę — 27 st. C. W Bośni i Hercegowinie pokazały się wilki. W południowej Serbji zwały śnieżne uniemożliwiają normalne funkcjonowanie komunikacji kolejowej.

W pobliżu Białogrodu naskutek panującej śnieżycy zderzyły się dwa pocią-

gi. Obie lokomotywy i 8 wagonów zostało uszkodzonych.

Moskwa, 12 lutego.

(PAT) Na Ukrainie szaleje śnieżycy. Ruch uliczny w Kijowie został wstrzymany. Zmobilizowano 15 tys. chłopów, celem usunięcia zasp na kolejach. Natomiast z arktyki sowieckiej sygnalizują 5 st. ciepła.

Budapeszt, 12 lutego.

(PAT) Według nadchodzących z całego kraju wiadomości Węgry nawiedzone zostały falą silnych mrozów oraz burzami śnieżnymi. Dunaj prawie cały pokryty jest lodem. W Budapeszcie temperatura wynosiła 19 st. w dolinie Dunaju — 20 st. C. W dolinie Cisy — 26 st. C.

We wschodnich okęgach kraju mrozy dochodzą do 30 st. Podobnych mrozów nie pamiętają tu od dziesiątków lat.

Naskutek srożącej się śnieżycy powstały znaczne trudności w komunikacji kolejowej i autobusowej.

W Zakopanem

Jest piękna, słoneczna pogoda

Zakopane, 12 lutego.

(PAT) W Zakopanem panuje w dalszym ciągu mroźna, a od kilku dni również i słoneczna pogoda. Warunki dla sportów zimowych znakomite. Padający od czasu do czasu śnieg utrzymuje pokrywę w znakomitym stanie.

DECYZJE Z BECHTERS-GADEN

Przed kilku dniami odwołane zostały wszystkie przyjęcia u Hitlera. Zamykał się w pałacu kanclerskim z najbliższymi współpracownikami, Neurathem, Goeringiem i omówił z nimi szczegółowo kwestię paktów francusko - angielskich, a w szczególności umowę o wzajemnej pomocy lotniczej. W berlińskich kołach dyplomatycznych opowiadał, że rozmowy te były prowadzone w ten sposób, aby przewidzieć każdą możliwą ewentualność, jakaby mogła z nich wynikać dla Rzeszy Niemieckiej, w razie przyłączenia się Niemiec do tych paktów, względnie - w razie odroczenia się od nich.

Po tych wstępnych konferencjach Hitler udał się do Bechtersgadenu w Bawarii, gdzie posiada swoją willę. Ten dom pracy jest dla niego charakterystyczny. Przed powzięciem jakiegokolwiek ważniejszego postanowienia Hitler zamyka się, aby jeszcze wszystko przemyśleć. Za kilka dni wyjdzie zapewne z gotową decyzją. Decyzji tej przewidzieć, oczywiście, nie można. Można jednak w obecnej chwili już starać się odszyfrować przyszłość, opierając się na przesłanych liniach hitlerowskiej polityki zagranicznej.

Za największego swojego wroga narodowy socjalizm uważa Rosję. Dlatego też z punktu widzenia tego stosunku do Rosji trzeba rozstrzygnąć całą politykę niemiecką.

że uda mu się wynaleźć formułę, którą łączyła niemiecki i angielski punkt widzenia na sprawy paktu i pokoju na zachodzie.

Sądźmy jednak, że takie komentowanie sytuacji jest nieco zbyt wąskie. Hitler w zasadzie ma 3 koncepcje, które pragnąłby realizować jednocześnie:

1) Hitler obecnie pragnie pokoju — to nie ulega wątpliwości. Trzeba przyjmować z wiarą to, co mówi chwilowo oficjalna polityka niemiecka, jakoby Niemcy były najdalej od myśli o wywołaniu wojny. Gdyby Niemcy chcieli wojny, mogłyby ją mieć każdej chwili, robiąc jeden choćby zaczepny ruch w kierunku Austrii. Ale tego nie chcą, ponieważ nie są jeszcze do wojny przygotowane. Hitler sam i jego najbliżsi towarzysze przeżyli katastrofę r. 1914-1918, a przecież wtedy Niemcy były przygotowane do wojny na 90 proc. Teraz chcą być przygotowane lepiej — na 100 procent... Dlatego Rzesza reprezentuje zupełnie szczerze ideę pokojową, oczywiście aż do czasu!...

2) W interesie Niemiec nie leży żadna szybka decyzja. Od pierwszej chwili ujęcia władzy przez narodowych socjalistów, taktyka ich polegała na niejasnym pertraktowaniu i wyciąganiu się z każdego definitywnego uregulowania spraw. Zwiększać i odkładać — oto sens polityki zagranicznej Rzeszy Niemieckiej. W ten sposób Niemcy

zarabiają, jeżeli nie pieniądze, to przynajmniej czas. A tymczasem zbroją się bez chwili wytchnienia. Powiększają swoją siłę zbrojną, a tem samym swoją wagę gatunkową w świecie. W ten sposób im dalej będą zwlekać, tem lepsze uzyskają dla siebie warunki. Przypuszczalnie teraz będzie to samo. Pertraktując z Anglią i Francją, zapraszając będą na konferencje do siebie, jeżdżąc będą do Londynu i Paryża, wysyłając pośredników, omawiając, argumentować, przekonywać — aby wszystko dłużej trwało! W ten sposób okazuje się dobrą wolę, a równocześnie sabotuje się przeciwnika i ratuje własny interes.

3) Powyższe dwie koncepcje są koncepcjami polityki bieżącej. Trzecia koncepcja jest wielkim ideałem przyszłości Trzeciej Rzeszy. Ze słynnych antysowieckich planów Rosenberga świat nie odtargował u Niemiec ani jednej literki. Niemcy z całą pewnością żywią zamiary zaczepne w stosunku do Rosji. Byłyby one gotowe na wszelkie ustępstwa w stosunku do Zachodu, na wszystkie pakiety, gdyby tylko udało im się stworzyć pod swoim przewodnictwem blok antysowiecki. Kiedy z tego punktu widzenia patrzy się na porozumienie francusko - angielskie, można łatwo dojść do wniosku, że nie byłoby ono wcale takie złe dla Berlina, gdyby Niemcy przyłączyły się do tego porozumienia i gdyby udało im się rozzerwać nową przyjaźń francusko-so-

wiecką i w ten sposób objąć kierownictwo akcji przeciwko Rosji. W tym kierunku zresztą dyplomacja niemiecka usilnie pracuje. Trzeba przyznać, że moment obecny nadaje się do wykorzystania sytuacji wcale nieźle.

Parlament japoński uchwalił nowe kredyty na zbrojenia. Stany Zjednoczone widocznie ochłonęły w sentymentach dla Moskwy i powoli wyciągają się z zeszlorocznej aż nadto gorącej miłości. Stosunki angielsko - sowieckie są napięte. Francja mimo całej swojej sympatii z okresu Barthou-Litwinow wykazuje pewne wahania w okresie Litwinow - Laval. O sojuszu militarnym narazie jakoś umilkło. W samej Rosji nie dzieje się najlepiej. Pomiedzy biurokracją stalinowską a masami robotniczymi wytworzyła się już szczelinka, która szybko może się rozszerzyć, aż stanie się przepaścią...

Te sprawy rozpatruje w obecnej chwili Hitler w Bechtersgadenu. Starym jego zwyczajem za kilka dni wyjdzie stamtąd i spowoduje sensację jakimś komunikatem, wizytą któregoś ze swoich przyjaciół w wielkich stolicach europejskich albo nieoczekiwaną mową. W każdym razie moment obecny jest momentem zwrotnym w polityce niemieckiej. Musi się ona wreszcie stać o wiele jaśniejsza, aniżeli była dotychczas.

Czesław Ołtaszewski

Krwawe demonstracje na ulicach Wiednia w rocznicę rewolty socjalistów austriackich.—Starcie pochodu komunistów z policją. Przywódca komunistyczny zabity, dwóch policjantów rannych

Wiedeń, 12 lutego
W ubiegłym tygodniu aresztowano większość członków komitetu wykonawczego socjalistyczno - komunistycznego, który miał polecone zorganizowanie aktów terrorystycznych z okazji rocznicy wypadków lutowych. Komitet ten uległ rekonstrukcji, lecz został wykryty wczoraj ponownie i około 20 jego członków zostało aresztowanych.

W różnych dzielnicach miasta żywo były skrajnie usiłowały manifestować, lecz bez powodzenia. Policja wiedeńska i żandarmerja prowincjonalna gotowe są w każdej chwili do interwencji w razie ewentualnych zajść.

Wiedeń, 12 lutego.
(PAT) Dzisiejsza rocznica powstania socjal-demokratycznego w Austrii miała, jak można sądzić na podstawie dotychczas nadeszłych informacji naogół spokojny przebieg. Jedyne w 16-ej dzielnicy miasta, grupa złożona ze 150 komunistów zorganizowała dziś wieczorem demonstrację. W chwili, gdy policja wystąpiła przeciwko demonstrantom, doszło do ostrego starcia, podczas którego padły strzały najpierw ze strony komunistów, a później również i ze strony policji. Jeden z przywódców komunistycznych został zabity. Pozatem jest rannych 2-ch policjantów.

Rząd austriacki wydał liczne zarządzenia, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa.

W rozgłosni wiedeńskiego radja odbyła się dziś uroczystość żałobna, poświęcona pamięci poległych w dn. 12-go lutego ub. r. uczestników walk po stronie rządowej. Generalny sekretarz Frontu Patriotycznego płk. Adam wygłosił przy tej sposobności przemówienie, zawierające akcenty pojednania.

Wiedeń, 12 lutego

Dziennik „Telegraph“ donosi, iż narodowi socjaliści utworzyli w ramach organizacji „Młodzież patriotycznej“ tajną organizację narodowo - socjalistyczną, do której w Wiedniu należało około 800 chłopców poniżej 18 lat. Przywódca tej organizacji Flegl zbiegł podobno zagranicę. Władze wdrożyły śledztwo.

Wiedeń, 12 lutego.

(PAT) W Eberschwang (w Górnej Austrii) nieznanymi sprawcy uszkodzili transformatory elektrowni. Strażnik elektrowni został przytem ciężko ranny. Straty elektrowni znaczne.

Wiedeń, 12 lutego.

(PAT) Urzędowe austriackie biuro korespondencyjne donosi: Informacje niemieckiego biura informacyjnego o wysadzeniu w powietrze elektrowni w Eberschwang (w Górnej Austrii) i w Steinfeld (w Karyntii) są niezgodne z rzeczywistością. W Eberschwang panuje zupełny spokój, a w Steinfeld zanotowano wstrząs ziemni dość częsty objaw w tej okolicy. Być może, iż ten wstrząs uszkodził miejscową elektrownię.

Starcie policji ze studentami w Bukareszcie. Oficer policji-ranny

Bukareszt, 12 lutego.
(Pat.). W następstwie wydanego przez władze zakazu wygłoszenia odczytu przez prof. Jonescu, przywódcę młodzieżowej, aresztowanego w swoim czasie w związku z procesem „Żelaznej

gwardji“, odbyła się dziś manifestacja kilkuset studentów nacjonalistów. Przy rozpędzaniu manifestantów rzucono petardę, która lekko zraniła oficera żandarmerji. Aresztowano kilkanaście osób.

Przeciwko hitlerowcom w Gdańsku wypowiedziała się rada adwokacka Wolnego Miasta

Warszawa, 12 lutego.
(B) Przed paru dniami donosiliśmy o napadzie na przywódcę niemiecko-narodowych w Gdańsku, adw. Weise, który został ciężko ranny przez nieznanego osobników. Bezpośrednio przedtem wydarzeniem odbyło się zebranie Izby adwokackiej, która naskutek wystąpienia adw. Weisego przeprowadziła przy pomocy głosów opozycyjnych uchwałę, stawiającą votum nieużyteczności dla czynników narodowo - socjalistycznych.

Podobny napad został dokonany również na lekarza dr. Spletta, członka partji centrowej w Gdańsku. W gdańskich kołach politycznych twierdzą, że sprawców obu napadów należy szukać w szeregach narodowo-socjalistycznych, natomiast prasa hitlerowska w Gdańsku donosząc o napadzie stwierdza, że dokonał go miel z zemsty socjaliści, którzy byli klientami adw. Weisego.

Ku przestrodze radjotyranów...

Eksmisja za zbyt głośne granie

Sąd okręgowy w Warszawie zatwierdził wyrok I instancji.— Wolność nasza kończy się tam, gdzie zaczyna się wolność sąsiada

Samiętajcie, że za ścianą też są ludzie

Donosiliśmy przed trzema dniami o procesie o eksmisję w warszawskim sądzie okręgowym, odbiegającym o całe niebo od tysięcy procesów eksmisyjnych, toczących się codzień we wszystkich sądach w Polsce. Za tą bowiem jedyną rozprawą śledziły dziesiątki tysięcy zupełnie zgnębionych miłośników radia, którym psują przyjemność słuchania audycji i spędzają sen z powiek ludzie, nazwani przez nas „radjotyranami”

o pół do siódmej, choć nie wszyscy ludzie, którzy o tej porze nie wstają, są leniuchami, sybarytami itd... Potem idzie gimnastyka, potem wszystko, co daje radio. Wszystko z hukiem, rykiem i wrzaskiem głośnika, który zdaje się, że nim rozbije bębni w uszach słuchaczy — lada chwila sam pęknie jak bomba, nabrzmiata falami gardłowych, chrapiących dźwięków.

Głośnik u radjotyрана działa od rana do wieczora bez przerwy. Okna w porze letniej są również otwarte niemal 24 godzin na dobę. Sąsiedzi mogą się irytować, mogą prosić, błagać albo nawet kłać. Wolność Tomku w swoim domu — niech pęknie ze złości cała kamienica, niech się bodaj zawali od tego halasu!..

Wczoraj odbyła się rozprawa apelacyjna, bowiem radjotyranami naturalnie tak łatwo z placu boju nie schodzą.

Sąd okręgowy wydał wyrok pierwszej instancji uzasadniony, orzekając, że niewłaściwe korzystanie z dobrodziejstwa radia może stanowić kłeskę dla współlokatorów; każdy bowiem powinien korzystać ze swoich przywilejów swobody w ten sposób, by nie naruszać cudzych praw. Można radio nastawiać, nie potrzeba jednak i nie wolno na niem ryczeć i otwierać jeszcze do tego okien.

Ponieważ pozwana w toku rozprawy apelacyjnej podpisała zobowiązanie, że będzie słuchała audycji radiowych tylko przy zamkniętych oknach i nie za głośno — sąd postanowił utrzymać w mocy wyrok nakazujący eksmisję, ale wykonanie jego wstrzymać do tego momentu, w którym zostanie ewent. ustalone, że pozwana i jej towarzysze nie wypełniają wziętego na siebie zobowiązania.

Wiosna jest za pasem. Zaczniemy nie długo otwierać okna. Zapamiętajmy sobie ten wyrok: my — ofiary radjotyranów, by wiedzieć, że jest sąd za nami, a radjotyran — niechaj go utrwała sobie w pamięci ku przestrodze i okiełznananiu swych zapędów. (g)

Luty	
Dzisiaj Jana i Dobrosława	
Jutro Walentego Kapł. M.	
Wschód słońca	6.56
Zachód słońca	16.43
Wschód księżycy	11.51
Zachód księżycy	4.49
Długość dnia	9.52
Przybyło dnia	1.59

Pomoc żywnościowa dla najbiedniejszych mieszkańców Łodzi

Jak już wspominaliśmy, na jednym ze ostatnich posiedzeń rada miejska uchwaliła przyjęcie z pomocą najbiedniejszych mieszkańców Łodzi. Początkowo wniosek mówił o wyasygnowaniu na ten cel kwoty 250.000 zł., gdy jednak okazało się, że miasto w tej chwili nie rozporządza taką kwotą, zredukowano ją sumę do 70.000 zł.

Ruch budowlany

Przygotowania do nowego sezonu budowlanego w Łodzi są w pełni. Jeśli wszystkie plany, które zostały zatwierdzone, będą zrealizowane — spodziewać się należy takiego ruchu budowlanego w roku bieżącym w Łodzi, jakiego już dawno nie było.

Pokasany przez psa

W Łodzi i jej najbliższych okolicach zdarzyły się wypadki, że osoby pokasane przez psy hiszpańskie lub nawet przez psy chore nie zgłosiły się do lekarza i wskutek tego zaniedbania zanębiały na wodowstręt i zmarły w niepowiedzianych miejscach, gdyż, jak się okazało, zostały pokasane przez wściekłe.

Spadek z I-go piętra

Wczoraj około godziny 3 popołudniu przy budowie podstacji elektrowni łódzkiej na Dołach wydarzył się ciężki wypadek przy pracy.

Schloesserowska znów stoi...

Kary za nieprzestrzeganie umów i ustaw socjalnych

W Schloesserowskiej Manufakturze w Ozorkowie znów wynikł zatarg. Donosiliśmy już, że w czwartek ub. tygodnia robotnice, zatrudnione w przedzalm oraz robotnicy bielnika porzucili pracę, co groziło unieruchomieniem całych zakładów. Na skutek interwencji inspekcji pracy, pomiędzy robotnikami a dyrekcją doszło do porozumienia i w piątek ub. tygodnia praca została wznowiona.

mysłowcom za nieprzestrzeganie ustaw socjalnych lub umowy zbiorowej, rozpatruje już nie sąd starościński, lecz specjalny wydział karny inspektoratu pracy w Łodzi.

Zainteresowaliśmy się działalnością inspekcji pracy w tym kierunku i jak nam wyjaśniono, dała ona dotychczas w wielu wypadkach bardzo dobre rezultaty.

Inspekcja pracy, po otrzymaniu protokółu, określającego przewinienie prze myśłowca, nie wyznacza od razu kary grzywny czy aresztu, wychodząc z założenia, iż w ten sposób uniemożliwia się robotnikom otrzymanie ich należności. Z przemysłowcami, którym spisano protokoły prowadzi się pertraktacje, zmierzające do tego, by wypłacili oni robotnikom różnicę płac itd. Dopiero gdy pertraktacje te nie odnoszą żadnego skutku, wymierzana jest kara grzywny lub aresztu, albo też obie kary łącznie.

W okresie od 1 stycznia po dzień dzisiejszy, liczba sporządzonych protokołów za niewłaściwy stosunek do robotników, przekroczyła 50.

Postulaty kolejowe Łodzi

będą przedłożone na konferencji przez zarząd miasta

Donosiliśmy już o wyznaczeniu przez dyrekcję kolejową warszawską konferencji, celem wysłuchania opinii Łodzi o zmianach, jakie mają być przeprowadzone w nowym rozkładzie jazdy, który będzie obowiązywał z dniem 15 maja b. r.

Prócz zarządu miejskiego szereg wniosków i dezyderatów przygotowuje izba przemysłowo-handlowa, uwzględniając bolączki handlu i przemysłu łódzkiego oraz władze wojskowe. O ile uda się skłonić dyrekcję kolejową do uwzględnienia postulatów Łodzi, otrzymamy nareszcie z dniem 15 maja rozkład jazdy, który usunie krzywdy dotychczasowe.

Choroby zakaźne

Bardzo interesującym zjawiskiem, jakie zanotowano obecnie w Łodzi, był spadek ilości zachorowań na choroby zakaźne, gdy zaczęła się wzmagać epidemia grypy. Obecnie zaś, gdy grypa niemal całkowicie już wygasła — ilość chorób ostro-zakaźnych znów wzrosła.

I tak zarejestrowano: 6 przypadków tyfusu brzusznego w Łodzi. Mimo energicznych wysiłków, nie udało się dotąd choroby tej całkowicie opanować. Na błonicę (szkarlatynę) zachorowało 14 osób, na błonicę (difterytę) — 17 osób, a na odrę — 34 osoby. Poza tem zanotowano w Łodzi 3 przypadki róży, 2 przypadki krztusca. Zastanawiającym jest fakt wzmaganie się ilości zachorowań na gorączkę pędogową — 17 przypadków.

Ogółem w ubiegłym tygodniu zarejestrowano w Łodzi 90 przypadków zachorowań na choroby ostro-zakaźne. (i)

Bójki między marjawitami

Przy zbiegu ul. Franciszkańskiej i Brzezińskiej doszło do bójki między marjawitami, zwolennikami dawnego biskupa Kowalskiego i nowych władz z Feldmanem na czele. W czasie bójki zostali poturbowani Stanisław Zaborowski zamieszkały przy ul. Placowej 15 i jego żona Bronisława.

Podobne zajścia miały miejsce w Zgierzu, gdzie również kilku zwolenników Feldmana poturbowano, gdy zamierzali przejść dom modlitwy. Najliczniejszy ośrodek marjawityzmu znajduje się w Dobrej, pod Strykowem, gdzie wyznawcy sekty mają własne szkoły, zakłady rzemieślnicze (piekarnia, ślusarnia, kuźnia, warsztat rzeźnicki) oraz inne wytwórnie i spółdzielnię handlową. I w Dobrej zwolennicy marjawityzmu podzielili się na dwa wrogie obozy, przyczem doszło kilkakrotnie do gwałtownych sprzeczek, a nawet bójek.

Dyzury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11-go Listopada 15), S. Gorfeina (Piłsudskiego 54), J. Chądzyńskiej (Piotrkowska Nr. 165), R. Rembelskiego (Andrzeja 26), A. Szymańskiego (Przedzalaniana 75).

Reforma prawa małżeńskiego

według projektu profesora Lutostańskiego. — Co mówił o projekcie sędzia Stefański. — Za i przeciw nierozzerwalności małżeństwa. — Ślub cywilny ma być obowiązkowy

Więcej jest dramatów małżeńskich, aniżeli jubileuszów

Sprawa reformy prawa małżeńskiego w Polsce jest od kilku lat — od chwili opracowania pierwszego projektu przez prof. Lutostańskiego — ośrodkiem coraz bardziej rosnącego zainteresowania. Projekt ten, który przewidywał w ogólnych zarysach taką sytuację prawną małżeństwa, jaka istnieje na zachodzie, nie obowiązkowy jest przedewszystkiem ślub cywilny, a ślub kościelny może być zawarty, lub nie — w zależności od woli małżonków — wywołał gorącą dyskusję. Później nastąpiło uspokojenie, projekt został wycofany. Ale w dzisiejszym czasie prof. Lutostański został dyrektorem departamentu ustawodawczego ministerstwa sprawiedliwości i na tym stanowisku opracował nowy zupełnie projekt, który w dniach najbliższych ma być przedłożony radzie ministrów. Sprawa ta więc staje się realną. W związku z tem wczoraj wygłosił przez radio sędzia Stefański, który bardzo ciekawie ujął ten interesujący wszystkich problem.

Twierdzi on, że zwolennicy utrzymania zasad ślubu religijnego wytaczają jego obronę argumentem bardzo poważnym — byt rodziny. Z chwilą gdy dwoje dorosłych łączy się z pełną świadomością tego co czynią, tworzą oni w społeczeństwie nową komórkę. W tej komóreczce bierze początek nowy rodzaj życia. Gdy się ją burzy, czyni się szczyr całym murze, na którym opiera się życie społeczne i państwowe.

W swego punktu widzenia ci, którzy twierdzą, mają rację — mówi sędzia Stefański. Ale we wszystkich prawdach, przedstawianych na obronę nierozzerwalności małżeństwa, pominięto jedną — zmienność natury ludzkiej.

Małżeństwo w chwili ślubu, to jakby zadanie z wieloma niewiadomymi. Niewiadomo, jaki będzie on, niewiadomo, jaką będzie ona i niewiadomo, jak będzie z sobą razem. Zakłęcia i przy-

sięgi wypowiedziane przed ślubem lub w dzień ślubu, mogą pod wpływem zmian jakie zachodzą w naturze ludzkiej, rozwiązać się zupełnie.

— Nierozzerwalność małżeństwa — mówił prelegent sędzia Stefański — byłaby możliwa wtedy, gdyby udało się wytworzyć typ człowieka idealnego, typ silny, zahartowany, pewny siebie na dziś i jutro. Dopóki natura ludzka jest ułomna, trudno wymagać od niej, by wszystko co czyni, było doskonałe.

Ilość dramatów na tle pożycia mał-

żeńskiego jest w Polsce zastraszająco duża. Daleko większa od jubileuszów małżeńskich.

Gdy mężczyzna staje się niezadowolony w małżeństwie — do nienawiści już niedaleko. A czyż można się dziwić kobiecie, gdy mając w domu piekło, szuka ukojenia gdzieindziej? Niezadowolony mąż to wieczne pasmo niesnasek i kłótni. Kobieta ma ambicję. Długo będzie tłumila w sobie ból i żal, aż wreszcie wyjdzie z domu i poza nim znajdzie pozory tego szczęścia, o którym marzy-

ła w małżeństwie.

Największym szkopułem, o jaki rozbiły się wszystkie próby reformy, były dzieci.

Jakiż przykład w zaraniu lat będzie miał przed oczyma syn lub córka, wiedząc, że ojciec i matka „nie żyją” z sobą, że rozwiedli się?

Racja — mówi prelegent — ale czyż nie postokroć nieszczęśliwsze jest dziecko, będące w domu niemym i bezsilnym świadkiem ustawicznych kłótni, awantur, a nierządki i bóje? Jak pogodzi dziecienny umysł to, że kochany tatuś tak brzydko mówi do kochanej mamusi? I jak zareaguje, widząc, że matka cierpi i płacze? W duszy jego musi wzbudzić się wielka niechęć albo do ojca albo do matki — a to jest gorsze, aniżeli świadomość, że rodzice nie żyją z sobą.

Ślub, zawarty przed urzędnikiem stanu cywilnego lub przed burmistrzem (jak we Francji — przed merem), ma być ważnym ślubem. W tym wypadku kwestję ewentualnego rozwodu rozstrzygać może w przyszłości sąd państwowy. Jeśli małżeństwu ślub cywilny nie wystarczy, jeśli chce zawrzeć także ślub religijny, to już będzie zależało od dobrej woli, uświadomienia i wiary danej pary małżeńskiej. Chodzi o to tylko, by państwo nie zmuszało do zawarcia ślubu w takiej formie, w jakiej jest on nierozzerwalny. Musu być nie powinno. I w tym kierunku idzie właśnie projekt reformy.

Tak zakończył swą interesującą prelekcję sędzia Stefański. Jakie będą losy tego projektu — czy wpłynie on na forum sejmowe, czy przejdzie, czy będzie zrealizowany lub też zniknie pod zielonym sukniem, jak projekt pierwszy — o tem dowiemy się we właściwym czasie. (s)

**POWSZECHNE
BIURO OGŁOSZEŃ**

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 132
TEL. 673-55 i 267-39

OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH PISM.
KAMPANJE REKLAMOWE.
PROJEKTY, RYSUNKI, KOSZTORYSY

Komisje wyborcze rozwiązane

Następne wybory komunalne odbędą się w roku 1939

Mimo zatwierdzenia przed dwoma miesiącami wyborów do rady miejskiej w Łodzi, komisje wyborcze — zarówno główne jak i okręgowe, które powołane były do przeprowadzenia wyborów w naszym mieście, nie zostały rozwiązane. Chodziło o to, iż na decyzję władz nadzorczych mogły być skierowane skargi do wyższych instancji, a przedewszystkiem do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, i — w razie uwzględnienia takich skarg — w Łodzi musiałyby odbyć się wybory uzupełniające.

Obecnie jednak, gdy w ciągu dwóch miesięcy od chwili podjęcia decyzji

przez urząd wojewódzki w Łodzi — żadne skargi ani protesty nie wpłynęły — p. wojewoda łódzki Hauke-Nowak postanowił komisje wyborcze rozwiązać.

Główny komisarz wyborczy, p. wiceprezes Moskwa, otrzymał pismo p. wojewody łódzkiego, na mocy którego — zgodnie z par. 47 rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z dnia 30 marca 1934 — rozwiązana zostaje główna komisja wyborcza oraz okręgowe komisje wyborcze w Łodzi.

O ile nie nastąpi przedwcześnie rozwiązanie rady miejskiej w Łodzi, następne wybory odbędą się w roku 1939.

Aszcherz przed sądem

Nowicki skazany na 6 lat więzienia

Wczoraj przed sądem okręgowym opowiadał 28-letni Stefan Nowicki za przestępstwo monet, którego dokonywał w domu w willi w Teofilowie pod Łodzi. Członkowie tej szajki wraz z nielegalną kolporterką Romaną Walenciekówną odpowiadali już przed sądem i zostali skazani na wysokie kary utraty wolności. Wczorajsza sprawa była ostatnim etapem i zamknięciem lańcucha wymiaru sprawiedliwości przeciwko wszystkim winnym.

Nowicki zdołał w swoim czasie zbiec z miejsca przestępstwa przez dłuższy czas. Sprawa była już przez półtora roku absorbowana przez władze. Ujęto Nowickiego w dniu 15 września 1934 r. w mieszkaniu jego rodziców w Łodzi.

Oskarżony do winy nie przyznał się, twierdząc, że oskarżają go rzekomi policjanci z zemsty. Okazało się jednak, że był on kierownikiem całej wytwórni monet i jako taki skazany został na sześć lat więzienia.

Niepoprawny oszust

został wczoraj aresztowany przez policję

Donosiliśmy w swoim czasie o rozprawie w sądzie grodzkim przeciwko 36-letniemu Włodzimierzowi Kopydłowskiemu, który zaopatrzony w bilety wizytowe kilku łódzkich lekarzy, adwokatów i osób cieszących się popularnością w mieście — podjeżdżał pod większe magazyny łódzkie elegancką limuzyną, czynił poważne zakupy i polecał nabyty towar odesłać sobie do domu, gdzie miał załatwić rachunek.

Po drodze Kopydłowski tak manewrował, że towar przechodził z rąk gońca do jego rąk, a gońiec odsyłany był „z kwitkiem”.

Rozprawa zakończyła się wyrokiem skazującym oszusta na karę więzienia.

Jako środek zapobiegawczy sąd zastosował dozór policji.

Od chwili, gdy Kopydłowski znalazł się na wolności — do władz poczęły napływać meldunki o jego nowych oszukanych wyczynach. Równocześnie „niebieski ptak” nie meldował się w policji.

Po dłuższych poszukiwaniach wczoraj udało się władzom ująć niebezpiecznego hochsztaplera.

Zatrzymano go obok kawiarni Ideal przy ul. Piotrkowskiej 48, z której wywołał go pod jakimś pozorem funkcjonariusz służby śledczej. Kopydłowski został osadzony w więzieniu, gdzie czeka go nowa sprawa karna.

Każde nowonarodzone dziecko

musi być natychmiast zarejestrowane

Jak się dowiadujemy, w dniach najbliższych ukaże się zarządzenie o uporządkowaniu metryk, które obowiązywać będzie wszystkich bez wyjątku mieszkańców.

Chodzi przedewszystkiem o to, by metryki były sporządzane natychmiast po przyjściu na świat dziecka. Wskutek bowiem niesporządzenia metryk we właściwym czasie, wynikają komplikacje prawne.

Każdy lekarz czy akuszerka będą obowiązani donosić o narodzeniu się dzieci. Oparych, rodziców wzywać będą wówczas odnośne władze z urzędu. Nowonarodzone dziecko musi być zameldowane w ciągu 4 dni.

Co się tyczy osób starszych, będą one musiały w pewnym określonym terminie wyrobić sobie metryki. (i)

HODOWLA I SKŁADY NASION

C. ULRICH założ. 1805 r.

Warszawa — Ceglana 11
polecają

NASIONA wyborowej jakości

CENNIK na 1935 rok na żądanie bezpłatnie

JOSE MOJICA Pieśń kozaka

Wkrótce!

"TABARIN" Dancing
Narutowicza 20.

TRIO OHAYO

Dzień i codziennie światowa atrakcja

maksimum przysłowiowej japońskiej sily i
wspanialosci oraz pelny program artystyczny.
Codziennie 5-8 Fiv'e z pelnym programem
konc. 1 zł. od 10 w. do rana dancing. 40-1

Umowa kartelowa nie doszła do skutku

W dwudziestotygodniowe rokowania bez rezultatu. — Likwidacja kartelu, czy przejście do nowego okresu bezkartelowego? — Przydział bawełny w stosunku do ilości wrzecion

Przywilejowana sytuacja wielkich przedsiębiorstw

Otrzymujemy następujący komunikat: W wyniku dotychczasowych rokowań nie udało się zawrzeć nowej umowy kartelowej. Oczekuje się, że dojdzie do porozumienia przed dniem 16 lutego r. b., co oznacza przedtermin, do którego było przewidziane, jest niemożliwe. W związku z tym liczyć się należy z przejściowym okresem bezkartelowym w przedsiębiorstwie bawełnianym, do którego, zgodnie z postanowieniami ministerstwa przemysłu i handlu, przydzielano bawełny za clem ulgowym. Posiadanych przez poszczególne przedsiębiorstwa bawełnianie wrzecion.

Wielokrotnie donosiliśmy, rokowania o nową umowę w kartelu przetrwały od pierwszych chwil wszczęcia ten temat rozmów natrafiały na tak poważnych trudności, iż do skutku umowy bez przerwy nie doszło. **STAŁO POD ZNAKIEM ZAPYTAŃ.** Wskazywała, jak poważne piętrzą przed nimi przeszkody. Prowizory przedłużenie obecnej umowy na sześciotygodniowy potwierdzają informacje o istnieniu takich różności interesów poszczególnych przedsiębiorstw, iż znalezienie dla nich wspólnej platformy stawało się **NADWYMIAR TRUDNE, JEŚLI NIE WRĘCZYĆ NIEMOŻLIWE.** Nie zmieniło tego przedłużenie okresu przejściowego. Kontynuacja w r. bieżącym pertraktacji nie przyczyniły się do wyjaśnienia sytuacji, lecz bardziej ją jeszcze pogłębiły, to też jasnym się stało, że **WYKŁUCZENIE POROZUMIENIA JEST NIEPOWOLNIE PRZYNAJMIJ DO DNIA 16 LUTEGO R. B. WYKŁUCZONE PRZYNAJMIJ DO DNIA 16 LUTEGO R. B. WYKŁUCZONE PRZYNAJMIJ DO DNIA 16 LUTEGO R. B.**

Sezon zapowiada się dobrze

w branży damskich tkanin wełnianych. — Wypłacalność kupiectwa bez zarzutu

W branży tkanin wełnianych damskich czynione są energiczne przygotowania do sezonu letniego. Sezon zapowiada się na ogół dość pomyślnie, przedewszystkiem dzięki temu, iż zapasy towarów z roku ubiegłego są stosunkowo bardzo małe, kucpy więc zmuszeni będą do poczynienia zakupów świeżych. Z drugiej strony, produkcja w roku bieżącym będzie na ogół przystosowana do ewentualnego stopnia zapotrzebowania, w związku bowiem z restrykcjami kredytowymi tkalnie wełniane zakupują przedzie jedynie w ilościach niezbędnych do produkcji. Wypłacalność kupiectwa w omawianej branży kształtuje się zupełnie pomyślnie. Dwa najważniejsze miesiące, a mianowicie grudzień r. ub. i styczeń r. b., na które to terminy wystawiono naj-

Porozumienie fabryk obuwia gumowego

Orientacyjne ceny na sezon letni. — Umowa nie ma charakteru wiążącego

W Warszawie odbyło się zebranie przedstawicieli wszystkich fabryk obuwia gumowego w Polsce, na którym zastanawiano się nad sprawą ewentualnego ujednolicenia cen obuwia gumowego na nadchodzący sezon letni. Wobec tego, że, jak wiadomo, stworzenie nowego Centralnego Biura Sprzedaży Fabryk Obuwia gumowego w Polsce, nie doszło do skutku, starano się przedsięwziąć kroki, któreby uregulowały chociaż kwestję cen, ostatnio bowiem, wskutek ostrej konkurencji, spadły one w nie których wypadkach poniżej kosztów własnych. W wyniku zebrania ustalono orientacyjne ceny, które mają obowiązywać wszystkie zainteresowane firmy. Ceny obuwia gumowego w porównaniu z cenami, jakie obowiązywały w roku ubiegłym, nie zostały zasadniczo zmienio-

Mocna tendencja dla papierów wartościowych

W obrotach pozagiełdowych na rynku łódzkim tendencja była wczoraj utrzymana. Notowano: dolary — sprzedaż 5.30, kupno 5.28, funty 26.00—25.90, marka niemiecka 2.05—2.04, dolar złoty 8.90—8.88.

Bank Polski obniżył cenę dolara o 1 punkt do 5.27 za drobne odcinki, 5.28 za większe i 5.30 za czeki. Za funty Bank płać 25.81.

Papier notowano dość mocno. Kurs poź. stabilizacyjny kształtował się od 73.00 w sprzedaży do 72.75 w kupnie, dolarówkę od 55.00—54.00.

Produkcja włókiennicza w Rosji

Budowa olbrzymiej przędzalni i tkalni w Taszkencie. — Koncentracja przemysłu włókienniczego. — 2 miliony ha pod uprawę bawełny. — Sowiety uniezależniają się od importu zagranicznego

Moskwa, 12 lutego. (tel. wł.). Pierwszy punkt sowieckiego programu gospodarczego w dziedzinie uprawy bawełny i ugruntowania wielkiego przemysłu włókienniczego, został osiągnięty. W Taszkencie, sercu turkietańskiego okręgu bawełnianego powstał, zupełnie już wykończony, pierwszy oddział nowej, wielkiej fabryki bawełnianej. Wielkie tamtejsze zakłady przemysłowe obejmują 45 tysięcy wrzecion i 1100 warsztatów tkackich.

To jest jednak, jak już wspomnieliśmy, pierwsza część gigantycznego planu budowy fabryki, która po całkowitem ukończeniu, będzie największym tego rodzaju zakładem przemysłowym w całej Europie, posiadającym 216.000 wrzecion i 6.670 mechanicznych warsztatów oraz drukarnię. Znajdzie tam zatrudnienie ponad 15.000 robotników. Amerykańska teoria racjonalizacji, przyjęła się szybko na gruncie sowieckim. Ta właśnie teoria racjonalizacji spowodowała budowę zakładów przetwórczych w pobliżu miejsca produkcji, w pobliżu wielkich obszarów pól bawełnianych, podczas gdy dotychczas wszystkie niemal większe zakłady przemysłowe znajdowały się w pobliżu Moskwy.

Stan ten jednak ma w niedalekiej przyszłości ulec radykalnej zmianie. W miarę rozwoju plantacji bawełny na terytorium poszczególnych republik, wchodzących w skład Z. S. R. R. zakłady przemysłowe zostaną przeniesione i zbudowane w bezpośredniej bliskości plantacji bawełny, ażeby móc na miejscu przerabiać surowiec na gotowe tkaniny, które stąd dopiero będą rozsyłane do wszystkich zakątków Rosji sowieckiej, a

nawet na eksport. Zakłady przemysłowe w Taszkencie składać się będą z trzech wielkich fabryk, które pomieszczą przędzalnię, tkalnię i drukarnię materiałów. Według przewidywań; zakłady te zdolne będą do wyprodukowania 138 milionów metrów materiału rocznie. Budowa zakładów przemysłowych w Taszkencie, objęta została planem drugiej piatiletki. Inne zakłady przemysłowe, których plany budowy są już w opracowaniu, powstaną w zachodniej części Syberji, na Ukrainie i w północnej części Kaukazu, w tych zatem okręgach, w których przewidziana jest i możliwa uprawa krzewów bawełnianych.

Przygotowania terenów pod uprawę bawełny, czynione są w Rosji w dalszym ciągu. Od roku 1934 wzrosła ilość ziemi, przeznaczonych pod uprawę bawełny z 1.582,600 hektarów do 2 milionów hektarów. Zadaniem planu gospodarczego Rosji jest uniezależnienie się od wwozu materiałów bawełnianych i osiągnięcie w tej dziedzinie całkowitej samowystarczalności, a może nawet i jeszcze pewnych, dalek idących, sukcesów.

Nowy wiceprezes Zw. Przemysłu Włókienniczego

Prezydjum zarządu Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem składało się dotychczas z czterech osób, a mianowicie z prezesa i trzech wiceprezesów. Prezesem Związku jest, jak wiadomo, p. Aleksander Hajman-Jarecki, wiceprezesami zaś pp.: dr. Juljusz Bornet, dyr. Leon de Hagen, oraz Karol Ender. Jak się dowiadujemy, na jednym z ostatnich posiedzeń zarządu Związku zdecydowano powiększyć liczbę wiceprezesów zarządu do liczby czterech, przyczem na stanowisko czwartego wiceprezesa wybrano p. dyr. Kazimierza Markona.

NR. 7. Oficjalny udział Niemiec w Targach Poznańskich W dniu wczorajszym bawili w Poznaniu Dr Maiwald, Generalny Komisarz Rządu Rzeszy dla udziału w Targach Poznańskich oraz Dr Doering, Dyrektor Korporacji Przemysłu Rzeszy powstałej zamiast dawniejszego Reichverband der Deutschen Industrie. Przedstawiciele resortów gospodarczych Rzeszy omawiali szczegóły oficjalnego udziału Niemiec w tegorocznych Targach Poznańskich i zarezerwowali wielkie stoisko.

malinko, kiedy...

ORZECZENIA KOMISYJ ODWOŁAWCZYCH

nie mogą być uchylane przez Izby skarbowe. — Podatnik ma prawo zażądać materiałów, na których oparty został wymiar. — Odpowiedzialność za nabycie świadectwa na niewłaściwe nazwisko

Nowy okólnik w sprawie stosowania ordynacji podatkowej

Ministerstwo skarbu skierowało do Izby skarbowej nowy, bardzo doniosły okólnik w sprawie stosowania postanowień ordynacji podatkowej. W okólniku tym minister skarbu wyjaśnia, że do uchylania wymiarów upoważniony jest wyłącznie dyrektor Izby skarbowej. Uprawnienie to nie może być przelane na naczelnika wydziału II. Uchylanie wymiaru może nastąpić jedynie w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i tylko na skutek podania, wniesionego po upływie terminu odwoławczego.

Przed wysłaniem płatnikowi wezwania do wniesienia prośby o zwrot nadpłaty należy zbadać, czy płatnik nie zalega w podatkach lub innych należnościach, na które władza skarbowa posiada tytuły wykonawcze obcych wierzycieli. Min skarbu ustaliło termin 14-dniowy dla wpłacenia kar pieniężnych, grzywien, wymierzonych za przestępstwa podatkowe. Min. skarbu podkreśla w okólniku, że ujawnienie czynu przestępnego po-

winno być niezwłocznie stwierdzone pisemnym raportem urzędnika, który przestępstwo podatkowe ujawnił, niezależnie od spisania protokołu. Raport należy bezzwłocznie po jego spisaniu przedłożyć bezpośrednio władzy przełożonej oraz zaopatrzyć w pieczęć z datą wpływu. Jeżeli nabycie świadectwa przemysłowego na osobę fikcyjną dokonane zostało przez osobę, notorycznie uchylającą się w ten sposób od płacenia podatków, należy winnych pociągnąć do

odpowiedzialności karnej. Ponadto, w każdym przypadku stwierdzenia nieprawdopodobności świadectwa na niewłaściwe nazwisko należy spisać protokół i wydać wyrok karne za nieposiadanie świadectwa przemysłowego przez faktycznego właściciela przedsiębiorstwa. Do rozstrzygnięcia wniesionych do komisji odwoławczej odwołań od wyroków karnych, wydanych przed dniem 1 października ub. r., powołana została Izba skarbowa.

Uchylenie wymiaru na skutek wniesionych w terminie odwołań jest niedopuszczalne. Dotychczasowe postanowienie, upoważniające dyrektorów izb skarbowych do uchylania orzeczeń komisji odwoławczej, obowiązuje nadal tylko w stosunku do orzeczeń, wydanych przez komisję odwoławczą przed dniem 1 października ub. roku. Do rozstrzygnięcia odwołań od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego, wnoszonych przez osoby prawne, podlegające kompetencji wymiarowej urzędów skarbowych, powołane są komisje odwoławcze. Na członków komisji odwoławczej mogą być powoływani również członkowie zarządu i prokurenci tych osób prawnych, które podpadają pod kompetencję komisji odwoławczej. Płatnicy, karani za wykroczenia porządkowe, mogą być członkami komisji odwoławczej. W dalszym ciągu ministerstwo skarbu wyjaśnia, że badanie ksiąg przychodów i rozchodów lekarzy powinien przeprowadzić osobiście naczelnik urzędu skarbowego lub kierownik działu wymiarowego.

Wywóz włókienniczy w r. 1934 wynosił tylko 40 proc. wywozu z okresu przedkryzysowego. — Udział eksportu w zbycie wyrobów przemysłowych obniżył się w r. ub. o 1.5 p. p.

Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen przeprowadził badanie nad zmianami wywozu polskiego w r. ub., obliczaniem w stałych jednostkach pieniężnych, czyli z wyciężeniem wpływu cen. Wartość nominalna wywozu wzrosła w 1934 r. o 16 milj. zł., t. j. o 2 proc., wzrost ten odbył się w dziedzinie wywozu rolnego, który zwiększył się o 22 milj. zł., podczas gdy wartość eksportu przemysłowego spadła o 6 milj. zł. Nie oznacza to jednak bynajmniej, że w ten sposób zmieniły się ilości eksportowane. Licząc mianowicie wywóz w stałych cenach (Instytut w tym celu liczył cały eksport na ceny z r. 1929) stwierdza się, że wzrost eksportu większy i ogólniejszy, niż wzrost wartości nominalnych; eksport wzrósł o 10 proc., i to zarówno w zakresie wyrobów rolniczych (o 16 proc.), jak i w przemyśle (o 6 proc.). Jeśli więc nastąpiło odpowiednie zwiększenie ilości wywozu, to wynika to z obniżenia przeciętnych cen, osiąganych przez eksporterów; obniżka ta wyniosła bowiem 8 proc. w dziedzinie wywozu rolnego i 6,5 proc. w dziedzinie przemysłowego.

Wywóz przemysłowy zwiększył się głównie w dwóch gałęziach: w węglowym i drzewnym; w pierwszym wywóz wzrósł o 9 proc., w drugim o 12 proc., ponieważ te dwie gałęzie obejmują połowę całego eksportu przemysłowego, wzrost w pozostałych gałęziach nie był istotny; wzrost w wyrobach włókienniczych ograniczony do 2/5 procenta, w przemyśle spożywczym, mianowicie w cukrze, zmniejszył się wywóz. W 1934 r., który to wzrost wyniósł 13 proc. W ten sposób tylko w przemyśle wyrobów włókienniczych nastąpiła zwiększająca się wywóz; reszta natomiast na rynku wewnętrznym stała się zwiększonych inwestycji i zapasów. W ten sposób eksportu w zbycie wyrobów przemysłowych obniżył się z ok. 21 proc. w r. 1933 do ok. 19,5 proc. w r. 1934.

Bieg przedawnienia, prawa do skutecznego wymiaru podatku rozpoczyna się z dniem 31 grudnia tego roku, w którym powstał obowiązek podatkowy. Na pisemną prośbę o udzielenie podstaw wymiaru, władza wymiarowa obowiązana jest podać do wiadomości płatnika materiały i dane liczbowe, znajdujące się w arkuszu wymiarowym płatnika, na których bezpośrednio opiera się obliczenie podstawy wymiaru podatku. Min. skarbu w okólniku podnosi, że płatnik może powołać się na dowody, przedłożone w latach ubiegłych i znajdujące się w jego aktach wymiarowych. Płatnikowi służy prawo wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego również od postanowień, wydanych w drugiej instancji. Płatników, którzy w odwołaniach, wniesionych w czasie od 1 października ub. roku do 1 lutego b. r. wyrazili życzenie złożenia ustnych wyjaśnień na posiedzeniu komisji odwoławczej, lecz nie uiszcili opłaty, należy w drodze wyjątku wezwać do uiszczenia tej opłaty w terminie 7-dniowym.

Dla wszystkich jednakowe prawa

Ograniczenie ulg podatkowych dla instytucji specjalnych

Art. 44 ustawy o podatku przemysłowym uprawnia ministra skarbu do zwalniania od podatku specjalnych obrotów, gdy chodzi o cele publiczne, o dobroczynność lub transakcje ogólnie użyteczne. W ten sposób izby skarbowe, którym przekazano to uprawnienie, często zwalniały od podatku obrotowego transakcje dokonywane przez domy pracy, instytucje szkolne, sprzedające wyroby uczniów itd. Obecnie min. skarbu wydało okólnik, w którym poleca korzystać z tego upraw-

Gięda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie obroty dewizami były normalne, przy tendencji słabszej. Notowano: Berlin 212.60, Bruksela 123.60 (+2), Amsterdam 357.90, Gdańsk 172.81, Kopenhaga 115.85 (-20), Londyn 25.95 (+1), Madryt 72.44 (-1), Mediolan 45 (-1), Nowy Jork 5.31 (-1/2), Nowy Jork-kabel 5.31,13 (-1/2), Oslo 130.40 (-20), Paryż 34.93,50 (+1), Praga 22.13, Sztokholm 133.85 (-5), Zurych 171.47. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 205, szyling austriacki 99.10, korona czeska 21.87, frank francuski 34.91, frank szwajcarski 171.40, liry włoskie 45.10, funt angielski 25.97, dolar 5.31, rubel złoty 4.56, dolar złoty 8.88,75, rubel srebrny 1.59, bilon 0.69, Bank Polski płacił za bankoty dolarowe 5.28. AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była dość mocna, zwłaszcza dla akcji Banku Polskiego, którymi dokonano większych obrotów. — Zwyczajna akcja Banku Polskiego tłumaczy się głównie dobrą sytuacją Banku Polskiego, która pozwalała mu na wypłacenie akcjonariuszom 8 proc. dywidendy za rok operacyjny 1934. Również mocna tendencja miały akcje metalurgiczne, jednak z braku większej podaży znaczniejszej transakcji nie doknano. Notowano: Bank Polski 98.50—99.25—99 (+75), Węgiel 13.50, Lilpopy 9.55—9.50 (-20), Starachowice 13—13.15 (+15), Haberbusch 41 (+25). Transakcja dokonana a nienotowana: Modrzejowem po 3.90.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych zarówno państwowych jak i prywatnych tendencja była mocna, przy większych obrotach 5 proc. konwersyjna, 7 proc. warszawska dolarowa i 5 proc. listami m. Warszawy 1933 r. Notowano: 3 proc. budowlana 46.75—46.85 (-15), 4 proc. dolarowa 54.25—54.50, 5 proc. konwersyjna 68.50 (+25), 5 proc. kolejowa 63.50, 6 proc. dolarowa 78.50—78.25 (-25), 7 proc. stabilizacyjna 72.88 (+25), odcinki po 500 dolarów 73.13—73, 8 proc. obligacje budowlane B.G.K. I emisja 93, 5 listy ziemskie 48, 4 i pół proc. ziemskie 55.50—55.75 (+62), 8 proc. ziemskie złotych 50.50, 7 proc. ziemskie dolarowe 50.50, 5 proc. Warszawy stare 71.25—72, nowe 62.25—62.50 (+50), 6 proc. obligacje m. Warszawy VIII i IX emisja 66.50 (+25). Transakcje dokonane a nienotowane: 4 proc. inwestycyjna zwykła 117.25, 7 proc. ślaska 74, 8 proc. dillonowska 92.75—92.90, 7 proc. warszawska dolarowa 72.25—72.75, 3 proc. państwowa renta ziemiska odcinki po 1000 złotych 75.50, 5 proc. Piotrkowa nowe 51, 6 proc. obligacje m. Warszawy VI emisja 68.

GIEŁDA ŁÓDZKA. Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: transakcje: dolary 5.30, pożyczka budowlana 47.25, pożyczka inwestycyjna 117.25; dolarówka — sprzedaż 54.25, kupno 54.00, pożyczka stabilizacyjna 73.25—73.00, Bank Polski 98.00—97.50, 5 proc. L. Z. m. Łodzi za rok, 1933 — 54.50—54.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi, seria 9-ta — 63.50 —63.00, 4,5 proc. L. Z. m. Łodzi — 38.00—57.50. Tendencja utrzymana.

NOTOWANIA BAWELNY

NEW YORK. Loco 12.55, luty 12.28, marzec 12.32, kwiecień 12.35, maj 12.38, czerwiec 12.38, lipiec 12.39—40, sierpień 12.36, wrzesień 12.33, październik 12.30, listopad 12.33, grudzień 12.36—37, styczeń 12.38.

NEWY ORLEAN. Loco 12.52, marzec 12.32, maj 12.39, lipiec 12.41, październik 12.31, grudzień 12.37, styczeń 12.35.

LIVERPOOL. Loco 7.08, luty 6.85, marzec 6.81, kwiecień 6.77, maj 6.74, czerwiec 6.79, lipiec 6.69, sierpień 6.63, wrzesień 6.59, październik 6.56, listopad 6.54, grudzień 6.56, styczeń 6.52, luty 6.52, marzec 6.52.

EGIPSKA. Loco 8.82, marzec 8.45, maj 8.44, lipiec 8.42, październik 8.42, listopad 8.38, styczeń 8.38, luty 8.38.

UPPER. Loco 7.72, marzec 7.47, maj 7.46, lipiec 7.30, październik 7.32, listopad 7.72, styczeń 7.34, luty 7.34.

BREMA. Marzec 13.80, maj 14.18, lipiec 14.43.

ALEKSANDRJA (Sakkelarijs). Marzec 15.44, maj 15.58, lipiec 15.66, listopad 15.75.

Europa | Czarna Perła | BODO RERI

„Luna” DZIS **„FRASQUITA”** w języku niemieckim

Grand-kino | Bal w Savoy'u W roli gł. **GITTA ALPAR** i **HANS JARA**. Muzyka: Pawła **ABRAHAM**

